

hvis dette bliver forkastet, vil kunne tiltræde og stemme for de som Udvalgets betegnede Ændringsforslag. Det er Ændringsforslagene under Nr. 4, 6 og 7, og de omhandler alle det samme, nemlig de i Grundloven indeholdte Bestemmelser om Valg af Stedfortrædere for Landstingsmedlemmer. Der blev i 1915 i Bestemmelserne vedrørende Valg af Landstingsmedlemmer indføjet Regler, ikke alene om, at der skal vælges Stedfortrædere for Landstingsmedlemmer, men ogsaa om, i hvilke Tilfælde en Stedfortræder tager Sæde i Tinget, og navnlig den sidste Regel, som gaar ud paa, at en Stedfortræder kun tager Sæde i Tinget, naar det paa-gældende Medlem gaar ud af Tinget, være sig fordi vedkommende afgaar ved Døden eller af anden Grund, er jo ikke sammenfaldende med de Bestemmelser, der blev indsat i den under 11. April vedtagne Valglov, forsaavidt angaar Valg af Stedfortrædere for Folketingsmedlemmer, hvorefter disse ogsaa i andre Tilfælde kan tage Sæde i Tinget. Det blev, saa vidt jeg husker, allerede ved første Behandling nævnt af det ærede Medlem Hr. Rode, at der i saa Henseende var en Uoverensstemmelse, og at det derfor vilde være rigtigt at skabe Mulighed for, at der kunde blive ensartede Regler, navnlig med Hensyn til, hvornaar en Stedfortræder skulde tage Sæde i Tinget. Det er altsaa et af de Punkter, som vi i Udvalget har drøftet, og hvorom der er opnaaet Enighed, dels indenfor Udvalget, dels med den højtærede Statsminister. Vi har da fundet det rigtigt i den gældende Grundlov at stryge alle de Bestemmelser, der angaar Valg af Stedfortrædere og Stedfortræderes Pligt til at tage Sæde i Tinget. Men, som det ogsaa er nævnt i Betænkningen, er man fra alle Sider i Udvalget enig om, at det selvfølgelig ikke betyder, at der ikke skal vælges Stedfortrædere for Landstingsmedlemmerne, men kun, at Bestemmelserne alene skal findes i Valgloven, hvorved man staaar noget friere, og naar man for Folketingets Vedkommende har erkendt, at det er tilstrækkeligt, at Bestemmelserne om Valget af Stedfortrædere staaar i Valgloven, maa det samme selvfølgelig gælde for Landstingets Vedkommende. — Jeg kan altsaa paa Udvalgets Vegne anbefale de af mig nævnte tre Ændringsforslag, der alle tager Sigte paa det samme, og med Hensyn til hvilke der derfor ikke er Grund til at gaa mere i Detailler.

Som det vil ses af Betænkningen, har Udvalget yderligere behandlet navnlig eet

Spørgsmaal, som jeg havde haabet, man kunde opnaa Enighed om, nemlig Spørgsmaalet om at indsætte en midlertidig Bestemmelse, hvorefter det Valg til Landstinget, som efter det foreliggende Forslag til Forandringer i Grundloven vil være at foretage, naar Forslaget er blevet vedtaget ved den Folkeafstemning, som skal finde Sted, skulde bortfalde, saaledes at der ved det første Valg til Rigsdagen, som skal afholdes, efter at den nye Grundlov er traadt i Kraft, kun skulde vælges Landstingsmedlemmer for de sønderjydske Landsdele, som forhaabentlig inden længe bliver genforenet med os. Der kunde desværre ikke blive Enighed om det, og ud fra den Betragtning, jeg allerede har nævnt, har vi ment heller ikke at burde fastholde den Ændring, der i saa Henseende var foreslaaet, og som vandt ikke ringe Tilslutning indenfor Udvalget.

Der har ogsaa været enkelte andre Spørgsmaal fremme, og da navnlig Spørgsmaalet om en anden Affattelse af Grundlovens § 18. Den Affattelse, der er foreslaaet i det foreliggende Forslag til Forandringer i Grundloven, og som staaar opført under Punkt 3, giver efter sagkyndiges, efter Juristers Mening Anledning til nogen Tvivl om, hvorledes Slutningen af Paragraffen skal forstaaes, hvori det hedder, at Kongen ikke heller kan indgaa nogen Forpligtelse, som forandrer de bestaaende statsretlige Forhold. Men der kunde ikke opnaas Enighed om en anden Udtryksmaade. Det var altsaa ikke i og for sig en Realitet, der var Tale om her, men kun om at finde en Form, der i alt Fald efter min Mening havde givet klarere Udtryk for det, som er tilsigtet — og for Resten ogsaa for det, som er Praksis nu. Men da der, som sagt, ikke kunde opnaas Enighed, er ogsaa det i saa Henseende stillede Ændringsforslag bortfaldet.

Jeg finder, som jeg før nævnte, ikke Anledning til at komme dybere ind, hverken paa Ændringsforslagene eller paa mere principielle Betragtninger udover dem, jeg nævnte i min Indledning. Det vilde være i høj Grad ønskeligt, om de Mindretal, der altsaa efter Betænkningen har taget Særstandpunkter og stillet Ændringsforslag, da deres Ændringsforslag alligevel ikke kan blive vedtaget, hvad jeg indtil videre vil gaa ud fra, de ikke kan, vilde tage det Standpunkt at sige: Ja, vi har gjort Forsøg paa at faa forskellige yderlige Ændringer gennemført; det er ikke lykkedes, og vi vil da være med til at gaa ud til Vælgerne og sige: Her er